

לתגובות ודעות: שגיא 054-6868199

זמני ת"א:

בניסת השבת: 16:31

יציאת השבת: 17:28

ר"ת: 18:03

לקבלת העלון במייל – שלחו
הודעה ל: sagif_walla.co.il

בס"ד עלון מס' 165 לשבת 1.11.2014 – תשע"ה מרחשוון ח'

זה השער לה' עדיקים יבוא בו

לָדָּ לָדָּ

חובת זיכוי הרבים – רעיון מפרשת השבוע הרה"ג אהרון בוטבול שליט"א

וְגַם לְלוֹט הַהֶלֶךְ אֶת אַבְרָם הָיָה צֹאן וּבָקָר וְאֵהָלִים... וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁבֵּת יַחְדָּו (יג,ה-ו)

פירשו חז"ל שלוט נדבק לאברם בגלל הצלחתו הכלכלית, ואמנם משימתו צלחה, גם הוא התעשר עושר רב, עד כי לא יכלה הארץ להחזיק את שניהם מרוב עושרם. ובכל זאת אברם החזיקו בביתו כיוון שרצה לקרבו לעבודת ה', וקיים בו את הכתוב "וּמִבְּשָׂרָךְ לֹא תִתְעַלֵּם", עד אשר פקעה סבלנותו, כמאמר הכתוב (יג,ז-ח): "וַיְהִי רִיב בֵּין רַעֲיֵי מִקְנֵה אַבְרָם וּבֵין רַעֲיֵי מִקְנֵה לוֹט ... וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל לוֹט אַל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין רַעֲיֵי וּבֵין רַעֲיֵיךָ כִּי אֲנָשִׁים אַחִים אֲנָחְנוּ". נושא המחלוקת בין הרועים נסב על הלכות גזל. לפי שרועי לוט היו רועים את הצאן בשדות אחרים והיו שולחים ידיהם בגזל. וכאשר ראה אברם שאי אפשר יותר לתקן את דרכיו של לוט ביקש להיפרד ממנו. מיד לאחר מכן נאמר (יג,ד): "וְהָאֵל אָמַר אֶל אַבְרָם אַחֲרֵי הַפָּרֶד לוֹט מַעֲמוֹ" וביאר רש"י בשם חז"ל: "כל זמן שהרשע עימו היה הדיבור פורש ממנו". כלומר בכל אותו הזמן ששהה לוט במחיצתו של אברם, נמנע הקב"ה להתגלות לאברם בנבואה, וכל זאת בגלל הימצאותו של לוט הרשע. ועתה נשאל: כשראה אברם שהקב"ה לא ניגלה אליו, והבין שהכל בגלל קרבתו ללוט, מדוע לא מיהר להרחיקו כדי לזכות לנבואה ולקרבת אלוקים? התשובה היא: שאברם מוכן לוותר על היקר לו מכל, על התגלות ה' וכדו' כדי שאולי יצליח להחזיר את לוט בתשובה. לכן לא הרחיקו, והשאירו במחיצתו עד אשר כלו כל הקיצין. ועדיין הייתה תביעה לקב"ה כנגד אברם. מצינו בילקוט שמעוני: "רבי יהודה אומר כעס היה לאברם אבינו בשעה שפרש בן אחיו מעמו, אמר הקב"ה: לכל הוא מדבק וללוט בן אחיו אינו מידבק?" וכן מצינו בגמרא בסנהדרין דף צט: תמנע בת מלכים היתה, ורצתה להתגייר. באה לאברם יצחק ויעקב ולא קיבלוה מחמת שלא הייתה ראויה להתגייר, לבסוף הלכה והייתה פילגש לאליפז בן עשו. אמרה מוטב אהיה שפחה לאומה זאת ולא אהיה גבירה לאומה אחרת. ויצא ממנה עמלק שציער את ישראל. וכל זה בגלל שהיו צריכים לקרבה ולקבלה. הקב"ה דרש מאבותינו שלא לדחות את תמנע ולקבלה ולהחזיקה תחת כנפי השכינה. ובגלל שהם דחו אותה קיבלנו בתמורה וכעונש את עמלק. נמצינו למדים עד כמה חובה של כל יהודי לקרב את אחינו התועים והטועים ולהראות להם פנים כדי שעל ידי זה יתקרבו לתורה. ובע"ה נזכה שיקויים בנו הכתוב: "וְכָל-בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה' וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ".

וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם לֶךְ לְךָ מֵאֶרֶץ וּמְוֹלָדֶיךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָרָאךָ (יב,א)

כתוב במדרש בראשית רבה (לט,ט): "אמר רבי יוחנן: ולמה לא גלה לו(מיד לאיזה ארץ הוא ילך), כְּדֵי לְחַבְּבָהּ בְּעֵינָיו וְלִתֵּן לוֹ שָׂכָר עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה". וצריך ביאור וכי אם היה אומר לו הקב"ה לאברם להיכן הולך, לא היה מקבל שכר על כל פסיעה ופסיעה? והרי רבי יוחנן אמר (סוטה כב,א): למדנו שכר מאלמנה. הגמרא מספרת שם, מעשה באלמנה שהיה בשכונתה בית כנסת וכל יום היתה הולכת להתפלל בבית מדרשו של ר' יוחנן (שהיה רחוק משכונתה), אמר לה ביתי וכי אין בית כנסת בשכונתך?, אמרה לו שרוצה בזה שיהיה לה שכר פסיעות. הרי לנו, שאפילו אם אדם יודע להיכן הולך, מקבל שכר פסיעות, אם כן, מדוע לא גילה לו הקב"ה היכן הארץ שהולך?

'מתנות כהונה' תירץ: אם היה מגלה לו היכן המקום, היה אברם מזדרז למחוז חפצו בדרך הקצרה ביותר, כדי לקיים רצון ה', אך מאחר שלא ידע המקום היכן הוא, הלך בדרך הארוכה, וע"י זה קיבל שכר על כל פסיעה שהוסיף בדרכו.

בספר 'ברכת יוסף' מתרץ: בזה שאברם הולך ואינו יודע לאן הולך, ניסיונו גדול יותר בכל פסיעה ופסיעה שעושה, מאשר אם היה יודע להיכן הולך, וזה שאמר המדרש לתת לו שָׂכָר עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה.

הרב שמשון פינקוס זצ"ל ב'תפארת תורה' ביאר את המדרש:
"וְלִתֵּן לוֹ שָׂכָר עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה" – שכן, אם היה לו יעד סופי, הרי שקיום המצוה היה אחד בלבד – להגיע אל היעד, אבל עתה שלא ידע לאן פניו מועדות, נמצא שעצם ההליכה היא גופא המצוה, אם כן בכל פסיעה קיים מצות הליכה וקיבל עליה שכר בפני עצמה. זאת ועוד, כאשר לא גילה הקב"ה לאברהם לאן הוא הולך, הרי שכל פסיעה ופסיעה שהתרחק אברהם מבית אביו ומארצו היתה קשה לו כמו הפסיעה הראשונה.
(כי כאשר יודעים לאן הולכים – כשמתקרבים נהיה יותר קל, ואברהם לא ידע). וע"י זה זכה לשכר על כל פסיעה ופסיעה.

וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאֶרֶץ וּמְנוּלָדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ (יב,א)
בוזוהר לך (דף עח ע"א): "אמר רבי אלעזר, לך לך – לעצמך, לתקן את עצמך, לתקן את דרגתך".
ועל פי זה נבאר: וַיֹּאמֶר ה' – אומר הקב"ה, "אל אברהם" – אל הנשמה: "לך לך" – אל תהיה כמלאכים שהם תמיד עומדים, אלא תלך ותתקדם ותתעלה בעבודת השם, "מֵאֶרֶץ" – מהארצות והגשמיות שבהן, "וּמְנוּלָדְתְּךָ" – ומהמידות המולדות הרעות שקיימות בהן, "וּמִבֵּית אָבִיךָ" – צא מביתך ולך למקום תורה, לקיים הנאמר "הוי גולה למקום תורה" (משנה באבות ד,יד), ובזכות שתתקן את עצמך תזכה להגיע אל ארץ העליזות שהיא גן העדן וזהו שנאמר "אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ".

וַיִּקְרָא פְּרַעָה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מַה זֹאת עָשִׂיתָ לִּי לְמַעַן לֹא הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אֲשֶׁתְּךָ הִיא (יב,יח)
כתב הרמב"ם הלכות תלמוד תורה (ג, הלכה ה'): "תחילת דינו של אדם, אינו נידון אלא על התלמוד, ואחר כך על שאר מעשיו. לפיכך אמרו חכמים: לעולם יעסוק אדם בתורה, אפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה, בא לשמה". הגמרא במסכת סוכה (דף נב' ע"א) מספרת שלעתידי לבא הקב"ה שוחט את היצר הרע. ובמסכת ברכות (נז,א): דורשים חז"ל על הפסוק (דברים לג,ד): "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב" אל תקרי מורשה אלא מאורשה" (כלומר שאדם שעוסק בתורה כמאורס לתורה). ידוע כי יצר הרע שונא את האדם ומבקש להמיתו בכל יום (סוכה נב,ב) לכן כדי לנצח אותו, צריך האדם לפעול בעורמה ותחבולות.
לאחר הקדמה זו יובן הפסוק בס"ד: "וַיִּקְרָא פְּרַעָה" – הוא יצר הרע, הוא שטן הוא מלאך המוות (בבא בתרא טז,א). "לְאַבְרָם" – רמז לאדם, וַיֹּאמֶר: היצר הרע לאדם, בטענה: "מה זאת (אין זאת אלא תורה ועבודה זרה ב,ב) עָשִׂיתָ לִּי, לְמַעַן לֹא הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אֲשֶׁתְּךָ הִיא? אם האדם ינסה ללמוד תורה לשם שמים, יטרידו יצר הרע ויכשיל אותו מלעסוק בתורה, לכן מערים עליו האדם ואומר לו: "אני לומד לא לשם שמים אלא לשם כבוד וכדומה... והיצר הרע לא רק שלא מפריע לו אלא עוזר לו ומגביהו, אבל זאת עושה האדם כדי שלעתידי יבוא יענש היצר הרע והקב"ה ישחט אותו, ולמה? אלא מאחר שיצר הרע גרם לאדם ללמוד תורה שלא לשמה, נחשב לו כאילו 'בא על אשת איש', והרי הבא על אשת איש חייב מיתה (בבא מציעא נט,א). לכן הקב"ה מענישו ושוחטו, ומכאן מובן טענת היצר: "מה זאת עָשִׂיתָ לִּי לְמַעַן לֹא הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אֲשֶׁתְּךָ הִיא", למה לא אמרת לי שהתורה היא אשתך והיא אסורה עלי?".

וַיִּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנֶּגֶב וְעַד בֵּית אֵל (יג,ג)

רש"י: כשחזר ממצרים לארץ כנען היה הולך ולן באכסניות שלן בהם בהליכתו למצרים, לימדה תורה דרך ארץ שלא ישנה אדם מאכסניה שלו. דבר אחר, בחזרתו פרע הקפותיו. "מרש"י למדנו את תמונת חייו של אברהם אבינו באותה תקופה: הוא היה עני מרוד. כשנאלץ לרדת למצרים, לא הייתה בכיסו פרוטה. אכסניות? הצליח למצוא רק ע"י הלוואות. אוכל ושאר דברים? הוא קנה בהקפה ובהלוואה. וכעת תחשבו לעצמכם, עני שהולך בדרך, באיזה בית מלון הוא כבר מצליח להתאכסן? עסקני הצדקה מצביעים לו על ספסל או מיטה, באיזו עליית גג או ב"עזרת נשים" – "כאן אתה יכול לחטוף תנומה"... אך כשחזר ממצרים - כבר היה עשיר גדול, כעדות התורה "וַאֲבָרָם כָּבֵד מְאֹד בְּמִקְנֵהוּ בַּפֶּסֶף וּבַזָּהָב" (יג,ב). וכפי שכל בר דעת חושב לעצמו - בעת היה עליו לשנות את אכסנייתו - "מה, אני אשכב ללון באותה עליית גג? הרי אני עשיר! כעת מגיע לי מלון 'שרתון', אין לי מושג, אולי מלון 'הילטון'... אברהם אבינו ע"ה לא חשב כך אלא: "כשחזר ממצרים לארץ כנען, היה הולך ולן באכסניות שלן בהם בהליכתו למצרים"... והתורה מלמדת אותנו לנהוג כמותו - "למדה תורה דרך ארץ שלא ישנה אדם מאכסניה שלו". תתנהגו בדרך ארץ, כאברהם אבינו בחוץ, וגם בבית פנימה - אל תשנה את ההנהגה הפרטית שלך רק בגלל שנעשית בעל ממון. למה? כי גלגל חזור בעולם: אין לנו כלים לדעת מה יהיה מחר. ואם תתרגל לחיים של רחבות מיותרת, מה אתה יודע? זה יסוד גדול. (מתוך עלון 'אהלה של תורה' גיליון 207).

ומלפי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון (יד, יח)

ולכאורה צריך להבין מה הקשר בין תחילת הפסוק לסופו, וכי משום שנתן מלכי צדק לחם ויין הוא נהפך לכהן? אלא מבאר בעל החתם סופר זיע"א ע"פ הגמ' (יומא עא) האומרת: הרוצה לנסך יין על גבי המזבח, ימלא גרונו של תלמידי חכמים יין וייחשב לו הדבר כאילו הקריב נסכים, ועוד איתא בחז"ל שולחנו של אדם מכפר ובתנאי שהשולחן לפני ה' ותלמידי חכמים מסובים עליו. ואם כן כשהיין והלחם הם כנסכים וכקרבת ממילא בעל הבית הוא כהן. וזהו הקשר בין הדברים: "ומלפי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין" – לפני אברהם ושומרי מצוותיו. ומי לנו תלמיד חכם גדול מאברהם, וממילא נעשה הלחם כקרבת והיין כנסכים – והוא נעשה כהן לאל עליון. חז"ל הזכירו את האישה השונמית שאירחה את אלישע הנביא בביתה ואמרה לבעלה: "הינה נא ידעתי פי איש אלהים קדוש הוא עבר עלינו תמיד" (מלכים ב' ד, ט), ומכאן דרשה הגמרא "עבר עלינו תמיד" כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומאכילו ומשקהו ומהנהו מנכסיו מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב קרבן תמיד.

רבתינו רצו להדגיש שזכות התורה עומדת לתומך בלומדי התורה כשם שעומדת ללומדי התורה. ומצינו בגמרא חכם בשם ר' שמעון ובכל פעם שמוזכר שמו – הוא מוזכר יחד עם אחיו, "שמעון אחי עזריה". והסיבה לכך כי עזריה תמך בשמעון אחיו שעסק בתורה, לכן הדגישו חכמים את שמו, לומר שזכות התורה עומדת לשניהם. רבותינו מספרים (ברכות סג) על שלשה אנשים שזכו לסייע לתלמידי חכמים, ובזכות כך זכו למעלה גדולה, ואחד מהם היה יתרו שקירב את משה אליו בשעה שברח מפרעה, וכוונתו של יתרו היתה "לכבוד עצמו", כדי שמושה יקח את אחת מבנותיו לאשה, שהרי יתרו ובנותיו היו מנודים מבני ארצם כיון שנטש יתרו את אמונתם של בני עמו (מהרש"א) יתרו זכה שזכות זו תישמר לו ולבני בניו בשעה שציווה שמואל הנביא את שאול המלך להילחם ולהרוג בעמלק, פונה שאול המלך אל בני יתרו המכונים "קיני", "ויאמר שאול אל הקיני לכו סרו רדו מתוך עמלקי פן אספך עמו, ואתה עשיתה חסד עם כל בני ישראל בעלותם ממצרים ויטר קיני מתוך עמלק". כלומר, בני יתרו שגרו קרוב לעמלק היו עלולים להיפגע במלחמה, ולכן שאול מזהירם. ומכאן למדו רבותינו זכות המהנה תלמידי חכמים מנכסיו – קיימת לו ולבניו על אף שכוונתו היתה לשם עצמו וכ"ש שכוונתו לטובת התורה ולטובת לומדיה על אחת כמה וכמה. (מתוך עלון פניני בית הלוי גיליון 303)

הרב משה שינפלד (מתוך אתר 'הידברות')

אדם עובר פעמים רבות בחייו ניסיונות. פעמים והם קשים מאוד, פעמים פחות. פעמים, בואו נודה על העובדה שאנו סתם עושים מזוב פיל... עובדת החיים וקיומם של ניסיונות הם עסקת חבילה.

"הביטו אל אברהם אביכם!" אומר הנביא ישעיהו (פרק נא), בעשרה ניסיונות נתנסה ועמד בכולם! ועוד איזה ניסיונות... בינינו, הניסיונות שאנו מתנסים בהם, לפחות רובנו, כלל לא באותו "סקלה" של אברהם. וודאי שאין לנו את כוחותיו ויכולותיו. כיצד צריכים אנו, האנשים ה"פשוטים" להתייחס אל אותם קשיים? דרך אילו עיניים עלינו להביט בהם? אין ספק, שהבורא, האוהב אותנו באהבה ללא גבול, לא רוצה סתם להקשות על חיננו, הוא איננו חפץ לראות בסבלנו, מן הסתם שיש לו מטרה. מהי? אשתף אתכם ברעיון קצר, השופך אלומת אור אל תוך מנהרת הניסיונות... חכמים במדרש (בראשית רבה לב, ג) מביאים את הפסוק בתהילים (יא, ה): "ה' צדיק יבחן", שם הם מביאים שלשה משלים שונים להבנתו. אביא אותם כלשונם, ולאחר מכן נבארם. הרי הם לפניכם: משל א': "אמר רבי יונתן, היוצר הזה אינו בודק קנקנים מרועעים שאינו מספיק לקוש עליהם אחת עד שהוא שוברם, ומי הוא בודק, בקנקנים יפים אפילו מקיש עליהם כמה פעמים אינם נשברים. כך אין הקדוש ברוך הוא מנסה את הרשעים אלא את הצדיקים שנאמר ה' צדיק יבחן".

משל ב': "אמר רבי יוסי בן חנינה, הפשתי הזה בשעה שהוא יודע שהפשתן שלו יפה, כל שהוא כותשה היא משתבחת, וכל זמן שהוא מקיש עליה היא משתמנת, ובשעה שהוא יודע שהפשתן שלו רעה אינו מספיק לקוש עליה אחת עד שהיא פוקעת. כך אין הקב"ה מנסה את הרשעים אלא את הצדיקים שנאמר ה' צדיק יבחן".

משל ג': אמר רבי אלעזר, משל לבעל הבית שהיה לו ב' פרות אחת כוחה יפה ואחת כוחה רע, על מי הוא נותן את העול, לא על זאת שכחה יפה? כך הקדוש ברוך הוא מנסה את הצדיקים שנאמר ה' צדיק יבחן".

יש לנו שלשה משלים: רבי יונתן מדמה את הניסיונות ליוצר כדים. כשמגיע לקוח להתעניין בסחורה, היוצר מקיש על הכדים להתפאר בפני הלוקח שסחורתו משובחת. על איזה קנקנים הוא מקיש? כמובן שעל החזקים, לא על החלשים שעלולים להתפרק מחמת המכה, הרי הוא לא רוצה לאבד קליינטים... כך הקדוש ברוך הוא, כשהוא "מקיש" ומנסה בני האדם, הוא מנסה את הצדיקים והחזקים, לא את אותם חלשי אופי העלולים לאבד את אמונתם ושפיותם...

רבי יוסי ממשיל את הניסיונות לפשתני. יוצר הפשתן מכה פעמים רבות על הפשתן כדי שיתרכך היטב. הפשתני לא יכה על פשתן גרוע, העלול להתפורר מחמת המכה. כך, אדם שחלילה עלול "להתפורר" מחמת הניסיונות, אלוקים כלל לא מנסה אותו.

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

ואילו רבי אלעזר, מדמה את הניסיונות לחקלאי שיש לו שתי פרות, האחת חזקה והשנייה חלשה. כשהוא רוצה לתת את עול המחרשה כדי לחרוש את שדהו, על מי הוא נותן? ברור שעל החזקה! כך הקדוש ברוך הוא, שם את עול הניסיונות על החזקים ולא על החלשים באמונתם.

אלו דברי חכמים במדרש. תרשו לי לשאול, ידידיי. ידוע לכולנו שכל דברי חכמים – בתלמוד במדרש ובמשנה – מודקדקים עד למאוד, כל מילה שלהם נמדדת ונשקלת. כשראיתי מדרש זה הטרידה אותי שאלה, וברצוני לשתף אתכם בה. מדוע חכמים "טורחים" להביא לנו שלשה משלים כדי שנבין את הפסוק "השם צדיק יבחן", וכי הם לא סומכים על האינטליגנציה הכללית שלנו שנבין את פשרו? גם אם הם רוצים להביא משל, מספיק אחד, למה שלושה? קוראים יקרים, שלשה משלים אלו לא נכתבו סתם, הם מייצגים את אותם שלש סיבות מדוע אלוקים מביא ייסורים וניסיונות על האדם. היטיב להסביר זאת הרב נפתלי צבי יהודה ברלין – המכונה "הנצי"ב מוולאזין", בביאורו לפרשת נח: יש לנו שלוש דמויות – יוצר כדים. פשתני, וחקלאי.

כשיוצר הקנקנים מקיש, אף אחד לא מרוויח מההקשות, לא הקנקן וגם לא הלוקח. היחיד שיוצא נשכר מההקשות, הוא היוצר, שהרי כעת יודעים כולם שסחורתו משובחת. כך, פעמים והבורא מביא ניסיון על האדם, ולו רק למטרה אחת, והיא: להתפאר בו. לבורא יש חשבונות משלו, שאין בכוח האדם לרדת למלוא הבנתם, והוא בוחר באדם מסוים כדי להראות למלאכי השרת איזה אנשים מיוחדים יש לו בעולמו... הנה, אומר אלוקים, אני מנסה אותך, ולמרות הכול הוא נשאר באהבתו אלי... הפשתני, כשהוא מכה על הפשתן, לא רק שהוא מרוויח שיש לו סחורה טובה יותר – אלא גם הפשתן עצמו משיבח והולך, שהרי ככול שמכים עליו יותר, הפשתן מתרכך יותר. כך, פעמים והבורא מביא על האדם ניסיון, כדי שהאדם יתרומם ויושבח על ידו, (שורש המילה ניסיון הוא מהמילה "נס", דגל ומרים אותו על נס) כשהאדם עומד בניסיון, רמתו הרוחנית עולה והוא נהפך לאדם נעלה יותר. יש פעמים, שמטרת האלוקים הוא, שהצדיק "יסבול" בעבור אנשי דורו – בדיוק כמו נתינת עול המחרשה על הבהמה. כשהחקלאי, בעל הבית, נותן עול על הבהמה, היא עצמה לא מרוויחה מכך כלום, קשה לה, אבל "בזכות" קשייה הקרקע משתבחת. כך, כשהצדיק סובל – הוא מכפר על בני דורו! בסבלו הוא מעניק חיים ושפע לסובבים אותו.. ידידי! כמדומני שהניסיונות משתדלים לא לדלג על אף אחד מאיתנו. כל אחד מוצא את עצמו מול התמודדות כזו או אחרת, אם זה בתחום המשפחה, אם זה בתחום הפרנסה, הבריאות, העבודה. וכשהיא באה אנו בודקים את עצמינו אל מול שלש קטגוריות אלו... מי אני? שואל המתמודד את עצמו, פשתני, יוצר או חקלאי? אולי אני חקלאי? אולי אני צדיק והבורא בחר בי שאכפר עבור בני דורי? אולי, אבל בעצם, לא נראה לי שאני כזה צדיק.. נו, חושב האדם לעצמו, אולי אני יוצר? אולי הבורא בחר בי כמודל לאיש מופת, כדי להתפאר בו? בעצם, צצה לה מחשבה נוספת, אם אני אמיתי עם עצמי ותחושותיי אינן מטעות אותי, יש לבורא אנשים טובים יותר ממני בעולמו, ולו במעט, שבהם הוא יכול להתפאר יותר בנקל... דבר אחד ברור לי. אני וודאי כאותו פשתני. אין ספק בדבר, אם אעמוד בזה הניסיון, אם אהיה חזק עם עצמי ולא אתן לקושי למוטט אותי – אצא מהסיפור חזק יותר! מחושל יותר! מרומם יותר... לא כל אחד יכול להזדהות עם תחושת היוצר ובעל הבית – אבל כולם, כן, כ-ו-ו-ל-ם יכולים להזדהות עם הפשתני, בטוחני שכל אחד ואחת מכם חווה את זה בצורה כזו או אחרת, כשאנו מצליחים לעמוד בניסיון – אנו מרגישים מרוממים ומחוברים חזק יותר לאבינו שבשמים. חברים! אני באמת מאחל לכם שלא יזדמן אל פתחכם ניסיון, לא קושי ולא התמודדות. והיה אם כן, הישירו מבט אל מול הניסיון – ואמרו לעצמכם, לא ידוע אם אנו יוצרים או חקלאים, אבל דבר אחד וודאי, אנו לפחות כאותו פשתן שמכים עליו והוא מתרכך יותר! אבינו שבשמים רוצה שנתרומם, שנשתבחו, ולכן הוא מנסה אותנו, אל דאגה! אנו נצא מהסיפור טובים יותר... הוא אשר אמר אלוקים לאברהם: "לך" – תלך, לאיפה? "לך", אל עצמך! אל שלמותך האישית! זהו מסעו של אברהם – ובעצם, מסע החיים של כולנו...

בע"ה זיווג הגון, בריאות פרנסה והצלחה: לשגיא בן מרים, עוז בן מרים, לירון, אמיר וענבל בני פנינה, הדר בת נילי, הילה בת אסתר, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, גיא בן חוה, חמוטל בת ויקטוריה. לרפואה שלמה: לציפורה בת מורוור, לציפורה בת מרים, שרה בת תמרה, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה. לעילוי נשמת: בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מזולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל.